

SETMANA SANTA

Pròleg

Quan era petit havia de ser manaia, però no m'agradava disfressar-me i no em varen poder convèncer. De fet, els armats sempre em van fer una mica de por. De gran vaig haver de fer la mili, tot i que els militars també em feien una mica de por. En aquella època, per salvar-te, havies de ser curt de talla, o estret de pit, o tenir els peus plans. Els vaig dir que no m'agradava disfressar-me, però ho vaig haver de fer, *cagonceuta*.

El mercat

Dijous Sant. He anat a la plaça mercat i he tornat a comprovar que els preus més estables de la cistella de la compra són els dels espàrrecs de marge i els dels alls tendres. Des que l'euro és euro, sempre valen un euro. Cada any, des de la implantació de la nova moneda, tant si plou com si hi ha sequera, glaci o faci sol, sempre valen el mateix. Com els alls tendres, que tant se val que siguin prims o cabeçats, sempre valen un euro.

La plaça està desolada. A la peixateria són quatre dependents per a mi sol. Li dic a la peixatera: quina por que em feu. Em contesta: el Ryanair, fill meu, mig Girona està amb el Ryanair, i l'altre mig a la neu. Potser sí que és veritat, penso. La verdulaire també m'espera: el Ryanair, em torna a repetir, això serà la nostra ruïna. És mes barat anar a Londres que comprar a la teua parada, li dic. Sí, em contesta, el viatge sí, però i la manduca? Potser, a la llarga, podríeu preparar uns tàpers variats per a tota la gent que marxa, li he dit. Encara que penso que ja els tenen fets, me'n vaig desolat pensant que aviat arribarà l'AVE que acabarà de buidar la ciutat immortal.

Surto a la Plaça del Lleó i passo pel costat de l'emblemàtic monument ambivalent: pel costat sud honora els Sometents i per l'est els Artillers. Això sí que és aprofitar l'espai, penso. Encara que de petit no havia entès mai què hi feia aquell lleó allà enfilat, sempre ha estat per a mi un monument molt entranyable. De petit l'àvia m'explicava que l'avi, aficionat a l'escultura, hi havia tingut alguna cosa a veure. Passo per sota el gran plàtan que presideix, des de fa dècades, la plaça exterior del mercat. En una parada una dona ven bragues també a un euro.

El carrer

Llarg i prim, amb les voreres de disseny que rellisquen quan plou, és el carrer del comerç per naturalesa. Cada any es tanquen mitja dotzena de botigues i n'obren unes altres. Això forma part de l'encant del carrer. Tranquil els matins, concorregut a partir de mitja tarda, trist els vespres quan els comerços abaixen les portes, i atabalador els dies de festa.

A partir de les deu del matí, les dependents netegen les vidrieres i passen el raspall per davant de les seves botigues amb pulcritud, i a vegades penegen un cartell que diu: es necessita dependenta. Llavors, quan estan, fan la cigarreta i xerren amb les veïnes de qüestions intrascendents.

A la part alta, l'entitat financera, centre neuràlgic de tota l'activitat del carrer, i a la part baixa, tancant el carrer, una altra entitat. Tenen el carrer copat: si s'escapen de dalt els empaiten a baix. Allà es concedeixen els crèdits per a l'obertura de nous establiments, per a les reformes, o per a comprar l'estoc d'entrada que no financen els fabricants. Allà és on es porten cada dia els diners, després de fer l'arqueig. Al carrer dominen les botigues de robes. En el carrer s'hi ven roba bona, de marca, interior, de cadenes i de disseny, aquesta només per a quatre escollits que la poden pagar i que els fa ser diferents de la resta. També hi ha alguna joieria, sabateria, galeria d'art. Tenim un xic de tot. Cap al final hi ha una botiga de xocolata bona i una fleca on la Carinyo ven pa a desdir totes les hores del dia, festius inclosos. També tenim confiteria, i una farmàcia, on hi ha un home amb posat seriós i bata blanca, i la botiga d'un meu amic, que espera la jubilació a fora, mirant la gent que passa tot fumant el cigar.

El pont

Divendres Sant. El riu està molt minvat i pràcticament no porta aigua. L'època de les crescudes glorioses ha passat a la història. La sèquia fa molts dies que no hi aporta cabal ja que, segons varen dir, està en reparacions. Les algues se n'han tornat a apoderar i l'aigua ha agafat un color marronós inconcret. Els reflexos de les cases ja no són de colors, sinó d'un marro de cafè i llet. Els ponts ara quasi no tenen sentit, només per salvar la gran alçada reservada als possibles aiguats històrics.

A un costat del pont s'apilonen ànecs, gavines i coloms, sota una finestra on una dona, propietària de l'immoble, amb un sentit proteccionista mal entès, els serveix a diari quantitats de pa espesseint la poca aigua que ens queda, fins a semblar sopes de pa. El Dimecres de Cendra, vaig veure flotar una coca de llardons i vaig suposar que, en aquell dia assenyalat, els havia fet un extra. Sembla que no pugui ser que ni el consistori ni els veïns trobin una solució a tanta porqueria.

A mig pont, un home assegut amb pinta de David Carradine, fa grinyolar un estrany instrument fet amb un pot, una verga, i un cable tensat, que desprèn una melodia unísona i horrorosa que fa malbé el cuc de l'orella, i a les escales que baixen a la plaça, l'home basculant em demana, com sempre, «una moneda per poder menjar».

La plaça

La gran place o altrament dita la plaça dels cines, abans que aquests deixessin d'existir. Jo l'anomeno la plaça dels restaurants. A mig matí s'emplena de ramats de gent que segueixen una guia amb un paraigua vermell plegat, que els explica la història del monument dedicat als defensors de Girona. També es paren a sota les voltes, prop del restaurant «japo». Allà no sé què hi devia passar, però els explica alguna cosa important i tots miren enlaire; i prop del quiosc del meu amic, on també en devia passar alguna de grossa, es tornen a parar. Llavors, uns baixen als urinaris mentre els altres compren postals, i tot seguit desapareixen travessant per un pont qualsevol, com si d'una processó pròpia d'aquests dies es tractés, darrere la guia del paraigua vermell.

A la plaça tot són restaurants. N'hi ha de tota mena: de moderns, més clàssics, tradicionals, de tapes, per a guiris, caríssims, pizzeries i bars. Ara, per Setmana Santa, han acabat de treure tot l'arsenal de taules, cadires i ombrel·les que tenien desades durant l'hivern, i ens han emplenat les voltes d'entrebancs.

A primera hora la plaça està morta. Tots els locals solen obrir tard a excepció d'un, on a primera hora conflueixen una colla d'avis que fan el cigaló o la barreja. El personal neteja taules, arrossega cadires, i treu els cadenats amb sorolls penitencials. A mig matí es comença a sentir olor d'all i julivert, i cap al migdia s'hi comencen a asseure la gent a fer el toc, de la banda del sol, i algun estranger valent demana menjar a fora, encara que piqui la tramuntana. El sol és un gran reclam.

Més tard arriba sempre un conjunt ambulant, que dona la tabarra als asseguts, intentant, sense aconseguir-ho, transportar-los a la Itàlia de Caruso o a l'Argentina de Gardel. La tarda a la plaça és més plàcida i menys sorollosa, i el vespre, si fa bo, s'emplena de jovent prenent *algu*, la beguda que està de moda en l'actualitat, igual que va ser el Sandaru a la meva època, o la Coca-cola a finals de segle passat.

Epíleg

Dilluns de Pasqua. Els manaiies han tornat a sortir com cada any. He tornat a sentir de lluny el so dels tambors i dels pifres, però no m'hi he acostat. De petit volien que fos manaiia.

Mowgli

